

RP 231/2001 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag om godkännande av internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister och till lag om ikraftträdande av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen skall godkänna den i New York den 15 december 1997 ingångna internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister. Huvudinnehållet i konventionen är en kriminalisering av bombattentat som riktas mot allmän plats, statlig eller annan offentlig egendom, allmänna transport-system eller infrastrukturanläggningar. Att placera, avlossa eller spränga ett sprängämne eller en annan livsfarlig anordning på ett sådant ställe straffbeläggs i konventionen. Konventionen innehåller också bestämmelser om åtal av och rättslig hjälp för personer som är misstänkta för sådana brott och om utläm-

ning eller annan överföring av dem. Dessutom finns bestämmelser om förhindrande av bombdåd.

Meningen är att ratifikationsinstrumentet skall deponeras hos depositarien, dvs. FN:s generalsekreterare, så snart konventionen godkänts av riksdagen. Konventionen trädde i kraft internationellt den 23 maj 2001. För Finlands del träder den i kraft 30 dagar efter deponeringen av ratifikationsinstrumentet. I propositionen ingår ett förslag till lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Meningen är att lagen skall träda i kraft samtidigt som konventionen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Inledning.....	3
2. Nuläge och de viktigaste förslagen.....	4
3. Propositionens verkningar.....	6
4. Beredningen av propositionen.....	6
DETALJMOTIVERING.....	7
1. Konventionen.....	7
2. Lagförslaget.....	14
3. Ikraftträdande.....	14
4. Behovet av riksdagens samtycke.....	14
5. Behandlingsordning.....	16
LAGFÖRSLAG.....	18
om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister...18	
BILAGA.....	19

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister är en av de tolv konventioner mot terrorism som utarbetats inom Förenta Nationerna (FN). Till grund för arbetet låg oron för det ökade antalet terroristattacker med sprängämnen och andra livsfarliga anordningar och strävan efter ett heltäckande nätverk av konventioner mot terrorism. Tillämpningsområdet för de tidigare konventionerna mot terrorism, t.ex. konventionerna om säkerhet inom luftfarten och sjöfarten, tagande av gisslan och brott mot personer som åtnjuter internationellt skydd, gäller endast vissa metoder eller vissa objekt. Den aktuella konventionen har däremot ett generellt tillämpningsområde. Den gäller samtliga terrordåd som riktas mot det allmänna med sprängämnen eller andra livsfarliga anordningar, t.ex. giftiga kemiska ämnen, biologiska agenser, toxiner, strålning eller radioaktivt material. Dessutom skall gärningen avse att orsaka dödsfall, allvarlig kroppsskada eller omfattande förstörelse som medför eller sannolikt kommer att medföra stora ekonomiska förluster.

Konventionen om bekämpande av bombattentat förhandlades fram i en ad hoc-kommitté under FN:s generalförsamling under två möten 1997. Initiativet till en konvention kom från Förenta Staterna och förhandlingarna fördes med utgångspunkt i ett utkast från G 7-gruppen – de största industristaterna (Förenta Staterna, Kanada, Japan, Frankrike, Storbritannien, Tyskland och Italien) – och Ryssland. Finland deltog aktivt i förarbetet tillsammans med de övriga länderna i Europeiska unionen (EU). Den konventionstext som förhandlingarna resulterade i antogs utan omröstning av FN:s generalförsamling den 15 december 1997. Konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister öppnades för undertecknande den 12 januari 1998 och den undertecknades av Finland den 22 januari 1998. Konventionen trädde internationellt i kraft den 23 maj 2001. Den har ratificerats av 25 stater och dessutom undertecknats av 33 stater.

En konsekvent fördragspolitik är ett av de

viktigaste medlen för att bekämpa internationell terrorism. Den senaste tidens händelser har särskilt betonat betydelsen av internationell samverkan i kampen mot terrorismen. Ratificeringen av de centrala antiterrorismkonventionerna har påskyndats av såväl EU som FN. Finland har ratificerat nio FN-konventioner mot terrorism och 1976 års europeiska konvention om bekämpande av terrorism (FördrS 16/1990). Konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte kommer att ratificeras inom de närmaste veckorna. Utöver konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister har Finland undertecknat den 1999 färdigställda internationella konventionen mot finansiering av terrorism. Meningen är att Finland skall kunna ratificera konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister våren 2002 och även konventionen mot finansiering av terrorism under samma år.

Konventionens huvudsakliga innehåll och struktur motsvarar tidigare FN-konventioner mot terrorism. Kärnan gäller kriminalisering, domsrätt, utlämning, rättslig hjälp och samverkan för att förhindra de brott som konventionen avser. I konventionen ingår en bestämmelse enligt principen ”utlämna eller lagföra” där konventionsstaterna förbinder sig att antingen utlämna den som är misstänkt för ett i konventionen avsett brott till behörig stat eller att överlämna ärendet till sina behöriga myndigheter för beslut i åtalsfrågan. Konventionen eftersträvar också en effektivisering av det internationella straffrättsliga samarbetet. Nya bestämmelser finns om bl.a. förbudet att betrakta i konventionen avsedda brott som politiska brott och om förfarandet i fråga om temporär överföring av frihetsberövade personer. Konventionsstaterna förbinder sig också till samarbete för att förhindra brott som anges i konventionen. I likhet med tidigare konventioner förutsätter även denna konvention ett internationellt element, dvs. brottet måste gälla mer än en stat för att konventionen skall vara tillämplig. Konventionen gäller varken sådan verksamhet av väpnade styrkor under en väpnad konflikt som regleras av internationell humanitär rätt eller sådan verksamhet av en stats för-

svarsmakt som regleras av andra folkrättsliga regler.

2. Nuläge och de viktigaste förslagen

Enligt artikel 2.1 i internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister gäller konventionen handlingar där en person rättsstridigt och uppsåtligt levererar eller placerar ett sprängämne eller en annan livsfarlig anordning i en allmän plats, en statlig eller offentlig anläggning, ett allmänt transportsystem eller en infrastrukturanläggning. Dessutom skall uppsåtet med handlingen vara att orsaka dödsfall eller allvarlig kroppsskada eller omfattande förstörelse som leder till eller är ägnad att leda till betydande ekonomisk skada. Enligt artikel 2.2 är även försök att begå sådant brott ett brott enligt konventionen.

I artikel 2.3 a utsträcks ansvaret för ett brott även till den som medverkar till brottet och i punkt b till den som värvar eller instruerar andra för att dessa skall begå ett sådant brott som anges i 2.1 eller 2.2. Enligt punkt c skall även den straffas som på annat sätt bidrar till att en grupp personer som handlar med ett gemensamt syfte begår eller försöker begå handlingar där sprängämnena som avses i 2.1 och 2.2 levereras, placeras eller avlossas. Denna medverkan skall vara uppsåtlig och ske antingen i syfte att främja gruppens allmänna brottsliga verksamhet eller syfte eller i vetskap om gruppens avsikt att begå brottet i fråga. Enligt artikel 4 förbinder sig konventionsstaterna att kriminalisera de gärningar som anges i konventionen.

Enligt 34 kap. 9 § strafflagen skall den som i avsikt att begå ett brott som nämns i 1–5 § innehar en bomb, en annan sprängladdning, en farlig anordning eller ett farligt ämne dömas för förberedelse till allmänfarligt brott. Dessa bestämmelser och bestämmelserna i strafflagen om delaktighet och anstiftan täcker kriminaliseringskravet i artikel 2.1 och 2.2 i konventionen och i artikel 2.3 a och b. Enligt 5 kap. 3 § strafflagen skall den som, medan ett brott utförs av någon annan eller dess förförinnan, med råd och dåd eller uppmuntran främjat gärningen betraktas som medhjälpare. Eftersom artikel 2.3 c kan anses avse

medhjälp till brott som anges i artikel 2.1 och 2.2, täcker bestämmelserna i 34 kap. strafflagen tillsammans med bestämmelserna i 5 kap. 3 § om medhjälp också kriminaliseringskravet i punkt c.

Enligt artikel 6 förbinder sig varje konventionsstat att utsträcka sin domsrätt till att omfatta åtminstone de brott som har begåtts inom den statens territorium eller ombord på ett fartyg som för den statens flagg eller av en av den statens medborgare. I artikel 6.2 anges fakultativa behörighetsvillkor. I artikel 6.4 förutsätts dessutom att varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt beträffande de brott som anges i artikel 2 i de fall då den misstänkte befinner sig inom statens territorium och staten inte utlämnar honom eller henne till någon av de konventionsstater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med 6.1 eller 6.2.

Artikel 6.4 kan komma att gälla situationer där brottet eller den för brottet misstänkte inte har anknytning till finska staten, finskt territorium eller finsk medborgare enligt 1 kap. strafflagen. Enligt 1 kap. 7 § strafflagen tillämpas finsk lag även på brott som begås utanför Finland och vars straffbarhet oberoende av lagen på gärningsorten grundar sig på en internationell överenskommelse eller på någon annan författning eller bestämmelse som är internationellt förpliktande för Finland (internationellt brott). För att den finska strafflagen skall gälla samtliga handlingar enligt artikel 2 i konventionen, oberoende av gärningsort, måste de i konventionen avsedda brotten inskrivas i förteckningen över internationella brott i förordningen om tillämpningen av 1 kap. 7 § strafflagen (627/1996). Meningen är att de i konventionen avsedda brotten skall tas in i denna förteckning i det skedet då konventionen träder i kraft i Finland.

Artiklarna 8–15 innehåller bestämmelser om utlämning för brott och om annat samarbete för utredande av brott. Konventionsstaterna förbinder sig att utlämna den som är misstänkt för brott enligt konventionen eller att överlämna ärendet till sina behöriga myndigheter för beslut i åtalsfrågan. Konventionsstaterna förbinder sig att betrakta alla de brott som anges i konventionen som utläm-

ningsbara brott och att lämna varandra rättslig hjälp i så stor utsträckning som möjligt.

I artikel 11 föreskrivs att inget av de brott som anges i konventionen skall betraktas som ett politiskt brott eller som ett brott förknippat med ett politiskt brott och utlämning eller rättslig hjälp får därför inte avslås endast av detta skäl. En motsvarande bestämmelse om förbud mot undantag för politiska brott ingår också i internationella konventionen mot finansiering av terrorism och i de utkast till två nya konventioner mot terrorism som är föremål för förhandlingar inom FN. Den s.k. diskrimineringsklausulen i artikel 12 utgör en motvikt till förbudet om undantag för politiska brott. Enligt artikel 12 får framställningar om utlämning eller rättslig hjälp avslås om framställningen gjorts i syfte att åtala eller straffa en person i anledning av dennas ras, trosbekännelse, nationalitet, etniska ursprung eller politiska uppfattning eller om ett bifall till framställningen kunde vara till men för den personens ställning av något av dessa skäl.

I 6 § lagen om utlämning för brott förbjuds utlämning för politiska brott. Enligt lagen är en utlämning dock möjlig om ett brott av icke politisk beskaffenhet är innefattat i eller anknutet till ett politiskt brott och gärningen som helhet inte kan betraktas som ett politiskt brott. Det ansågs i tiden att europeiska konventionen om bekämpande av terrorism (FördrS16/1990, i det följande europeiska terrorismkonventionen) begränsade prövningsrätten enligt 6 § allmänna utlämningslagen och därför gjorde Finland en reservation enligt artikel 13 till artikel 1 i samband med godkännandet av konventionen. Enligt artikel 1 i europeiska terrorismkonventionen skall intet av de i artikeln nämnda brotten betraktas som ett politiskt brott som utesluter utlämning. Europeiska terrorismkonventionen gäller bl.a. flygplanskapningar, allvarliga angrepp mot diplomater, människorov, allvarligt olaga frihetsberövande och användning av bomber, andra sprängämnen och automatiska skjutvapen på ett sätt som innebär fara. I artikel 13 ges dock möjlighet att göra en reservation enligt vilken staten förbehåller sig rätten att vägra utlämning i fråga om något i artikel 1 omnämnt brott som den betraktar som politiskt brott.

Återkallandet av Finlands reservation till europeiska utlämningskonventionen behandlas som bäst av riksdagen (RP 209/2001 rd). Återkallandet av reservationen motiveras dels med ratificeringen av konventionen mot terroristbombningar, dels mera allmänt med den judiciella utvecklingen under den senaste tiden, vilket bl.a. belyses av att förbud mot undantag för politiska brott blivit allmännare i FN-konventionerna mot terrorism. Det påpekas att tolkningen av politiska brott ändrats så att de brott som anges i artikel 1 i europeiska terrorismkonventionen inte kan betraktas som politiska brott under några som helst förhållanden. Eftersom inte heller de brott som anges i artikel 2 i den aktuella konventionen kan betraktas som politiska brott, måste konventionsbestämmelserna om utlämning anses vara förenliga med den nationella lagstiftningen.

Artikel 13 i konventionen gäller temporärt överförande av en frihetsberövad person till en annan stat för bevisning. Enligt artikel 13.1 får en sådan person överföras som undergår verkställighet av påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar inom en konventionsstats territorium och vars närvaro i en annan konventionsstat begärs för vittnesmål, identifiering eller annan medverkan för att få fram bevisning för utredning av eller åtal för brott enligt denna konvention, under förutsättning att personen frivilligt och välinformerad ger sitt samtycke och att båda staternas behöriga myndigheter ger sitt tillstånd, med förbehåll för sådana villkor som dessa stater kan anse vara lämpliga. Artikel 13.2 innehåller bestämmelser om de principer som konventionsstaterna skall följa i förfarandet. Artikel 13.3 gäller den överförda personens immunitet på den mottagande statens territorium. Enligt 13.3 kan man avvika från immuniteten om den överlämnande staten samtycker därtill.

I lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) ingår inga bestämmelser om det samarbete som avses i artikel 13. Sådant samarbete har undantagits från lagens tillämpningsområde i 2 § 3 punkten. Bestämmelser om temporärt överförande till en annan stat av en person som berövats friheten ingår inte heller i annan lagstiftning. Europarådets (ER) konvention från 1959 om

inbördes rättshjälp i brottmål (FördrS 30/1981, i det följande ER-konventionen om rättslig hjälp) innehåller däremot bestämmelser om detta samarbete. Finland har dock gjort en reservation till artikel 11 om temporärt överförande enligt vilken Finland inte kan lämna den form av rättslig hjälp som anges i artikeln. Finland har sålunda inte deltagit i det samarbete som gällt temporärt överförande av frihetsberövade personer.

Finland har för avsikt att återkalla sin reservation till artikel 11 i ER-konventionen om rättslig hjälp och möjliggöra samarbete i fråga om överförande av personer som berövats friheten. Meningen är att reservationen skall återkallas i samband med det nationella godkännandet av den år 2000 ingångna konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater (EGT C 197, 12.7.2000, i det följande EU-konventionen om rättslig hjälp). Konventionen förutsätter samarbete vid temporärt överförande av frihetsberövade personer och det har ansetts ändamålsenligt att i detta sammanhang möjliggöra samarbetet i större utsträckning och att återkalla den finska reservationen till artikel 11 i ER-konventionen om rättslig hjälp. Meningen är att regeringen år 2002 skall avlåta en proposition om godkännande av EU-konventionen om rättslig hjälp.

Eftersom avsikten är att under den närmaste tiden inleda förarbeten om allmän lagstiftning om temporärt överförande, har det inte ansetts ändamålsenligt att separat utarbeta motsvarande lagstiftning i samband med ikraftsättandet av konventionen. Det har ansetts att bestämmelserna i artikel 13 i konventionen är tillräckligt tydliga och detaljerade för att kunna tillämpas direkt. Det har dock ansetts nödvändigt att i ikraftträdandelagen inta en bestämmelse om att det är justitieministeriet som är den behöriga myndigheten i fråga om detta.

Enligt ordalydelsen i artikeln är det av största vikt för tillämpningen av artikeln att konventionsstaterna får överföra en person om denne ger sitt samtycke därtill och om de båda staternas behöriga myndigheter ger sitt tillstånd till överförandet. Detta betyder sålunda dels samtycke av den som skall överföras, vilket för sin del förutsätter att han eller

hon är informerad om de omständigheter som påverkar frågan, dels samtycke av de två staterna, vilket innebär att det inte kan anses att artikeln förpliktar till ett samtycke till förfarandet, utan att staten har prövningsrätt i frågan. Samtycke till ett överförande kunde t.ex. vägras i sådana fall där förfarandet skulle förlänga den tid som personen i fråga är berövad friheten eller om personens närvaro i Finland behövdes på grund av ett brottmål som är anhängigt här hos oss. Dessutom kan olika villkor fritt ställas i fråga om överförandet. Sådana villkor kunde t.ex. gälla den tid som den överförde får närvara i den andra staten eller den tidpunkt när han eller hon senast skall återföras till Finland eller släppas fri.

Enligt artikel 13.3 kan den konventionsstat som en person överförs från ge sitt samtycke till att den överförda personen åtalas i den mottagande staten. Utgångspunkten skall dock vara att den som överförs skall åtnjuta immunitet enligt den allmänna regeln i artikel 13.3 under proeduren. Det kan därför anses att det finns fog för att inte lämna detta samtycke om inte personen i fråga själv samtycker till överförandet. Artikeln gör det också möjligt för justitieministeriet att begära överföring till Finland av en person som berövats sin frihet i någon annan stat. En bestämmelse om detta föreslås också i ikraftträdandelagen.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inga verkningar på vare sig organisation eller personal. Den medför inte heller några konsekvenser för ekonomin, företagen eller miljön.

4. Beredningen av propositionen

Justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet och kommunikationsministeriet har ombetts yttra sig om ratificeringen av konventionen. Ratificeringen anses viktig i samtliga utlåtanden.

Propositionen har beretts som tjänsteärende vid utrikesministeriet i samråd med justitieministeriet. Utlåtande om propositionsutkastet har inbegärts av justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet och kommunikationsministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Konventionen

Inledningen. Konventionens inledning innehåller huvudsakligen sedvanliga stycken som belyser arbetets utgångspunkter och målsättning. Fjärde och femte stycket i inledningen hänvisar till den FN-resolution som generalförsamlingen antog 1994 om åtgärder för att undanröja internationell terrorism. I resolutionen fördömdes alla terrordåd, terrormetoder och terrorismanvändningar, var än de begås och vem som än begår dem, och fastslogs att de är oförsvarliga. I resolutionen uppmanades staterna att omedelbart se över räckvidden av de befintliga internationella rättsreglerna om förebyggande och bekämpande av terrorism och uppställdes som mål att skapa ett övergripande rättsligt ramverk mot terrorism. Resolutionen skapade sålunda en plattform för arbetet med den nu aktuella konventionen och för generalförsamlingens framtida arbete med ett straffrättsligt regelverk mot terrorism.

Det sista stycket i inledning är betydelsefullt också för tolkningen av konventionen. Det gäller avgränsningen av tillämpningsområdet i förhållande till en stats försvarsmakt. Tillsammans med bestämmelserna i artiklarna 1.4 och 19 utgör detta stycke den kompromiss som avgjorde en av de svåraste tvistefrågorna under förhandlingarna. I det elfte inledningsstycket konstateras dels att staternas försvarsmakters verksamhet regleras av folkrättsliga regler som ligger utanför ramen för denna konvention, dels att det förhållandet att vissa gärningar inte omfattas av denna konvention inte innebär att på annat sätt olagliga handlingar godtas eller legitimeras eller att lagföring enligt annan lagstiftning är utesluten.

Artikel 1. Artikel 1 i konventionen innehåller de definitioner som behövs för tolkningen och genomförandet av konventionen.

I artikel 1.1. definieras "statlig eller annan offentlig anläggning". Uttrycket avser varje permanent eller tillfällig anläggning eller transportmedel som används eller har tagits i besittning av företrädare för en stat, regeringsledamöter, den lagstiftande församlingen eller domstolarna, eller av tjänstemän eller

andra anställda hos en stat eller annan offentlig myndighet eller offentligt organ eller av tjänstemän eller andra anställda hos en mellanstatlig organisation i samband med deras tjänsteutövning.

I artikel 1.2 definieras "infrastrukturanläggning". Uttrycket avser varje anläggning i offentlig eller privat ägo som tillhandahåller eller distribuerar tjänster till förmån för allmänheten, såsom vatten, avlopp, energi, bränsle eller kommunikationer.

I artikel 1.3 definieras "sprängämne eller annan livsfarlig anordning". Sprängämne avser ett vapen eller en anordning för sprängning eller framkallande av brand som har konstruerats för eller har möjlighet att orsaka dödsfall, allvarlig kroppsskada eller betydande materiell skada. Uttrycket livsfarlig anordning avser ett vapen eller en anordning som har konstruerats för eller har möjlighet att orsaka dödsfall, allvarlig kroppsskada eller betydande materiell skada genom utsläpp, spridning eller inverkan av giftiga kemiska ämnen, biologiska agenser eller toxiner eller liknande substanser eller strålning eller radioaktivt material.

Definitionen är avsiktligt bred och omfattar inte bara sprängämnen utan också kemiska, biologiska och radioaktiva ämnen. I ett tidigt skede av förhandlingarna nådde man enighet om att konventionen skulle bli ett flexibelt instrument som i så stor utsträckning som möjligt också kunde tillämpas på terroristattacker som avviker från det vanliga. Definitionen i punkt 3 är central med hänsyn till detta syfte.

I artikel 1.4 definieras "en stats försvarsmakt". Uttrycket avser en stats väpnade styrkor som är organiserade, utbildade och utrustade enligt statens nationella lagstiftning, huvudsakligen för nationellt försvar eller säkerhet samt personer som är verksamma till stöd för dessa väpnade styrkor och står under dessas formella befäl, kontroll och ansvar. De övriga inledande styckena kompletterar brottsdefinitionen i artikel 2, men punkt 4 gäller artikel 19 och tolkningen av den senare meningsleden i artikel 19.2.

I artikel 1.5 definieras "allmän plats". Uttrycket avser de delar av byggnad, mark, väg,

vattenväg eller annan plats som är tillgängliga eller öppna för allmänheten antingen ständigt, periodiskt eller tillfälligt och varje utrymme för handel, kultur, historia, utbildning, religion, det allmänna, underhållning, rekreation eller liknande som på så sätt är tillgängligt eller öppet för allmänheten. Definitionen av "allmän plats" är likaså bred och gäller även byggnader i privat ägo om allmänheten har tillträde till dem.

I artikel 1.6 definieras "allmänt transportsystem". Uttrycket avser alla anläggningar, transportmedel och hjälpmedel i allmän eller privat ägo som används vid eller för offentligt tillgängliga tjänster för transport av personer eller gods.

Artikel 2. Artikel 2 fastställer kriminaliseringskyldighetens omfattning och är sålunda en av de viktigaste artiklarna i konventionen. Enligt artikel 2.1 begår en person ett brott i den mening som avses i denna konvention, om personen rättsstridigt och uppsåtligt levererar, placerar, avlossar eller spränger ett sprängämne eller en annan livsfarlig anordning i, in i eller mot en allmän plats, en statlig eller annan offentlig anläggning, ett allmänt transportsystem eller en infrastruktur-anläggning. Handlingen skall begås med uppsåt att orsaka dödsfall eller allvarlig kroppsskada, eller sådan skada på egendom som anges i punkt 1 b. Enligt punkt b definieras skada på egendom som omfattande förstörelse av allmän plats, anläggning eller system, om förstörelsen leder till eller är ägnad att leda till betydande ekonomisk skada. Uttrycket "rättsstridigt och uppsåtligt" i det inledande stycket undantar laglig hantering och användning av sprängämnen, inbegripet olyckor som inträffar härvid, från konventionens tillämpningsområde.

Brottsdefinitionen i artikel 2.1 ger tillsammans med artikel 1.3, 1.5 och 1.6 konventionen ett brett tillämpningsområde. Detta tillämpningsområde överlappar delvis bl.a. konventionerna om luftfarts- och sjöfartssäkerhet. Det har dock ansetts att den partiella överlappningen inte medför problem.

Enligt artikel 2.2 betraktas också försök till i punkt 1 angivna brott som brott.

Enligt artikel 2.3 betraktas det också som brott, om en person medverkar till ett sådant brott som anges i punkt 1 eller 2 eller om han

eller hon värvar eller instruerar andra för att dessa skall begå ett sådant brott. Enligt punkt c begår en person dessutom ett brott om han eller hon på annat sätt bidrar till att en grupp personer som handlar med ett gemensamt syfte begår ett eller flera sådana brott som anges i punkt 1 eller 2. Ett sådant bidrag måste vara uppsåtligt och ske antingen i syfte att främja gruppens allmänna brottsliga verksamhet eller syfte eller i vetskap om gruppens avsikt att begå det eller de berörda brotten. Ordalydelsen i punkt c motsvarar i stort sett bestämmelsen i artikel 4 i konventionen om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater (EGT C 313, 27.9.1996). Under de senaste åren har den antagits också i flera konventioner som förhandlats fram inom FN.

Artikel 3. Artikel 3 undantar från konventionens tillämpningsområde sådana brott som begås inom en enda stat, om inte brottet har anknytningar till andra stater. Enligt artikeln är konventionen inte tillämplig om brottet begås inom en enda stat, om den misstänkte och offren är medborgare i den staten och om den misstänkte påträffas inom den statens territorium. Motsvarande bestämmelse ingår också i de tidigare konventionerna mot terrorism, men i den aktuella konventionen har avgränsningen vidgats så att en hänvisning till grunderna för domsrätt har fogats till den. Sålunda omfattas också handlingar som rör endast en stat av konventionen, om någon annan stat med stöd av artikel 6.1 eller 6.2 har rätt att utöva domsrätt beträffande brottet, t.ex. om brottet har begåtts vid ett försök att tvinga den staten att vidta eller avstå från att vidta en handling. En nyhet i jämförelse med tidigare konventioner är dessutom att bestämmelserna i artikel 10–15 om rättslig hjälp och samarbete i syfte att förebygga de brott som anges i konventionen kan tillämpas också i sådana fall där inget av villkoren om internationell anknytning uppfylls.

Artikel 4. Artikel 4 innehåller en kriminaliseringsförpliktelse. Enligt punkt 1 skall varje konventionsstat vidta de åtgärder som fordras för att i sin nationella lagstiftning fastställa att de brott som anges i artikel 2 är brottsliga handlingar. Enligt artikel 4.2 skall dessa brott beläggas med lämpliga straff, varvid hänsyn skall tas till brottens allvarliga beskaffenhet.

Artikel 5. Artikel 5 saknar motsvarigheter i de tidigare konventionerna mot terrorism. I artikeln upprepas den princip som ingår i den i inledningen nämnda resolutionen från 1994. Enligt denna princip skall brottsliga handlingar inom konventionens tillämpningsområde - särskilt om handlingarna är avsedda eller ägnade att framkalla skräck hos allmänheten, en grupp personer eller särskilda personer - inte under några omständigheter rättfärdigas av överväganden av politisk, filosofisk, ideologisk, rasmässig, etnisk, religiös eller annan liknande karaktär. I artikeln förutsätts det att varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som fordras och vid behov ändra den nationella lagstiftningen för att säkerställa att dessa brott inte kan rättfärdigas och att sådana straff påförs som står i överensstämmelse med handlingarnas allvarliga beskaffenhet. Artikel 6 förstärker sålunda bestämmelserna i artiklarna 4 och 12.

Artikel 6. Artikel 6 fastställer grunderna för den straffrättsliga domsrätten. I punkt 1 uppräknas de sedvanliga obligatoriska kriterierna för domsrätt. Enligt denna punkt skall varje konventionsstat vidta de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt beträffande de brott som anges i artikel 2 om brottet har begåtts a) inom den statens territorium, b) ombord på ett fartyg som förde den statens flagg eller ombord på ett luftfartyg som var registrerat enligt dess lagstiftning eller c) av den statens medborgare.

I punkt 2 räknas andra möjliga grunder för domsrätt upp. En konventionsstat får även fastställa att den har domsrätt beträffande varje sådant brott om brottet har begåtts a) mot en av den statens medborgare,

b) mot en statlig eller annan offentlig anläggning som tillhör den staten utomlands, inbegripet en ambassad eller annan diplomatisk eller konsular lokal som tillhör den staten, c) av en statslös person med hemvist inom den statens territorium, d) vid ett försök att tvinga den staten att vidta eller avstå från att vidta en handling, eller e) ombord på ett luftfartyg som den statens regering har under sin förvaltning. Listan över grunder för fakultativ domsrätt är, i fråga om punkterna b och e, mera omfattande än i de tidigare FN-konventionerna mot terrorism.

Enligt punkt 3 skall varje konventionsstat

vid ratifikation, godtagande eller godkännande av eller anslutning till konventionen underrätta FN:s generalsekreterare, om den med stöd av sin nationella lagstiftning har domsrätt enligt punkt 2. Konventionsstaten skall också underrätta generalsekreteraren om eventuella ändringar beträffande detta.

Punkt 4 förutsätter att varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt beträffande de brott som anges i artikel 2 i de fall då den misstänkte befinner sig inom statens territorium och staten inte utlämnar vederbörande till någon av de konventionsstater som har fastställts att de har domsrätt i enlighet med punkterna 1 eller 2. I en sådan situation behöver inte brottet eller den misstänkte ha i punkt 1 eller 2 angivna anknytningar till staten i fråga, dess territorium eller medborgare. Det är fråga om en i konventionerna mot terrorism vanlig bestämmelse som gäller skyldigheten "utlämna eller lagföra". Avsikten med denna bestämmelse är att säkerställa att de som gjort sig skyldiga till terrordåd skall ställas inför rätta.

Punkt 5 innehåller en sedvanlig skyddsklausul enligt vilken domsrätt i brottmål också kan utövas på andra grunder i enlighet med den nationella lagstiftningen.

Artikel 7. Artikel 7 gäller inledande av brottsundersökning och tagande i förvar av en person som har begått eller misstänks för att ha begått ett sådant brott som anges i artikel 2. Enligt artikel 7.1 skall en konventionsstat när den mottagit information om att en sådan person kan befinna sig inom dess territorium vidta de åtgärder som kan fordras enligt dess nationella lagstiftning för att utreda frågan.

Enligt artikel 7.2 skall konventionsstaten, efter att ha övertygat sig om att omständigheterna motiverar det, vidta de enligt den nationella lagstiftningen lämpliga åtgärderna för att säkerställa den personens närvaro för åtal eller utlämning. Konventionsstaten får alltså bedöma när frihetsinskränkande åtgärder skall vidtas.

Enligt artikel 7.3 a skall den som är föremål för de åtgärder som avses i punkt 2 ha rätt att ofördröjligen sätta sig i förbindelse med närmaste behöriga företrädare för den stat i vilken personen är medborgare eller för

den stat som annars är behörig att tillvarata personens rättigheter eller, om personen är statslös, för den stat inom vars territorium personen har sitt hemvist. Enligt punkt b har han eller hon också rätt att ta emot besök av en företrädare för den staten och enligt punkt c att bli informerad om sina rättigheter enligt a och b.

Enligt artikel 7.4 skall rättigheterna enligt punkt 3, dvs. att upprätthålla kontakt, ta emot besök och bli informerad, utövas i enlighet med lagar och andra författningar i den stat inom vars territorium den som har begått brottet eller misstänks för detta befinner sig. En förutsättning är dock att dessa lagar och andra författningar gör det möjligt att fullt ut uppnå de syften som avses med de enligt punkt 3 tillerkända rättigheterna.

I artikel 7.5 säkerställs konventionsstaternas rätt att anmoda Internationella Rödakorskommittén att sätta sig i förbindelse med och besöka den misstänkte, om denne är medborgare i den staten eller en statslös som har sitt hemvist inom den statens territorium och staten utövar sin domsrätt på denna grund.

I artikel 7.6 bestäms om informationsplikten för en konventionsstat som vidtar de åtgärder som anges i artikeln. När en konventionsstat har tagit någon i förvar i enlighet med artikel 7 skall den omedelbart direkt eller via FN:s generalsekreterare, underrätta de konventionsstater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med artikel 6.1 och 6.2. Om konventionsstaten finner det lämpligt kan den också underrätta de andra konventionsstaterna. Konventionsstaten skall redan då den verkställer en utredning som avses i punkt 1 genast underrätta de nämnda konventionsstaterna och ange huruvida den avser att utöva domsrätt.

Artikel 8. Artikel 8 innehåller skyldigheten att utlämna eller lagföra som ingår i konventionerna mot terrorism. Det latinska uttrycket *aut dedere aut judicare* används ofta för att hänvisa till denna princip. Enligt artikel 8.1 skall den konventionsstat inom vars territorium den misstänkte befinner sig, om staten inte utelämnar vederbörande för att lagföras i en behörig stat, vara skyldig att utan onödigt dröjsmål överlämna ärendet till sina behöriga myndigheter för beslut i åtalsfrågan. I de fall som omfattas av tillämpningsområdet för ar-

tikel 6 är skyldigheten att utlämna eller lagföra undantagslös och oberoende av om brottet har begåtts inom den ifrågavarande statens territorium. Överlämnandet av ett ärende till de behöriga myndigheterna skall ske i enlighet med den ifrågavarande statens lagstiftning. Myndigheterna fattar beslut enligt de regler som gäller i fråga om varje annat brott av allvarlig karaktär enligt lagstiftningen i den staten.

I artikel 8.2 preciseras att med hänsyn till skyldigheten att utlämna eller lagföra betraktas också villkorlig utlämning som utlämning, om en stat enligt sin nationella lagstiftning har rätt att utlämna eller överföra en av sina egna medborgare endast på villkor att vederbörande återlämnas till den staten för att avtjäna sitt straff. Dessutom förutsätts det att denna stat och den stat som begär utlämning är överens om detta alternativ och de andra villkor som de anser lämpliga, varvid en sådan villkorlig utlämning eller ett sådant överförande skall vara tillräckligt för att upphäva den skyldighet som anges i punkt 1.

Artikel 9. Artikel 9 innehåller de sedvanliga bestämmelserna om utlämning för brott, vilka avser att förenkla utlämningsförfarandet och möjliggöra att de som gjort sig skyldiga till terrordåd lagförs i den stat som brottet har flest anknytningspunkter till.

Enligt artikel 9.1 skall konventionsstaterna anse att de brott som anges i artikel 2 tillhör de utlämningsbara brotten i varje utlämningsavtal som redan föreligger mellan några av konventionsstaterna före denna konventions ikraftträdande. Konventionsstaterna åtar sig dessutom att ta med dessa brott som utlämningsbara brott i varje utlämningsavtal som senare kommer att ingås mellan dem.

Artikel 9.2 gäller sådana fall där en konventionsstat som villkor för utlämning kräver att ett utlämningsavtal skall föreligga. Om en sådan konventionsstat mottar en framställning om utlämning från en annan konventionsstat med vilken den inte har ingått ett sådant bilateralt avtal, får den anmodade staten, efter fritt val, betrakta den aktuella konvention som laglig grund för utlämning för de brott som anges i artikel 2. I dessa fall skall för utlämning gälla de övriga villkor som föreskrivs i den anmodade statens lagstiftning.

Enligt artikel 9.3 skall de konventionsstater som för utlämning inte ställer som villkor att utlämningsavtal skall föreligga sinsemellan betrakta de brott som anges i artikel 2 som utlämningsbara brott. Också härvid skall för utlämning gälla de villkor som uppställs i den anmodade statens lagstiftning.

Enligt artikel 9.4 skall, om så är nödvändigt, för utlämning mellan konventionsstater de brott som anges i artikel 2 behandlas som om de begåtts inte endast på gärningsorten utan även inom territoriet för de stater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med artikel 6.1 och 6.2.

Enligt artikel 9.5 skall bestämmelserna i alla fördrag och avtal om utlämning mellan konventionsstater med avseende på brott som anges i artikel 2 anses vara ändrade mellan konventionsstaterna i den utsträckning som de är oförenliga med denna konvention.

Artikel 10. Artikel 10 gäller rättslig hjälp i samband med utredningar, straffrättsliga förfaranden eller utlämningsförfaranden som inlett med anledning av brott som anges i artikel 2. Enligt artikel 10.1 förbinder sig konventionsstaterna att lämna varandra största möjliga bistånd i de nämnda fallen, inberäknat bistånd med tillhandahållande av bevismaterial som de förfogar över och som är nödvändigt för förfarandet.

Enligt artikel 10.2 skall konventionsstaterna fullgöra sina skyldigheter enligt punkt 1 i överensstämmelse med de fördrag eller andra avtal om ömsesidig rättslig hjälp som kan finnas mellan dem. Saknas sådana fördrag eller avtal, skall konventionsstaterna bistå varandra i enlighet med sin nationella lagstiftning.

Artikel 11. Artikel 11 innehåller ett förbud mot undantag för politiska brott, vilket stöder konventionsbestämmelserna om utlämning och rättslig hjälp. Enligt artikeln skall inget av de brott som anges i artikel 2 med avseende på utlämning eller ömsesidig rättslig hjälp betraktas som ett politiskt brott, som ett brott förknippat med ett politiskt brott eller som ett brott inspirerat av politiska motiv. Följaktligen får en framställning om utlämning eller ömsesidig rättslig hjälp som grundar sig på ett brott enligt artikel 2 inte avslås endast av det skälet att framställningen avser ett politiskt brott, ett brott förknippat med ett poli-

tiskt brott eller ett brott inspirerat av politiska motiv. Detta förbud är allmänt i den senaste tidens konventioner mot terrorism och tolkningen av politiskt brott håller på att ändras så att terroristiska brott inte räknas som politiska brott under några som helst omständigheter.

Artikel 12. Artikel 12 innehåller den s.k. diskrimineringsklausulen som hör nära samman med förbudet mot undantag för politiska brott i artikel 11. Diskrimineringsklausulen gör det möjligt att ta hänsyn till de mänskliga rättigheterna då ett utlämningsbeslut prövas. Enligt artikeln får en konventionsstat vägra att utlämna en person för brott som anges i artikel 2 eller att lämna ömsesidig rättslig hjälp i samband med dessa brott, om den anmodade staten har grundad anledning att anta att en framställning om utlämning eller om rättslig hjälp har gjorts i syfte att åtala eller straffa en person i anledning av dennas ras, trosbekännelse, nationalitet, etniska ursprung eller politiska uppfattning eller att bifall till framställningen skulle vara till men för den personens ställning av något av dessa skäl. Förbudet mot undantag för politiska brott – lika lite som någon annan bestämmelse i konventionen – förpliktar inte i dessa fall en konventionsstat att utlämna någon för brott eller att lämna ömsesidig rättslig hjälp.

Artikel 13. Artikel 13 gäller temporärt överförande av en frihetsberövad person till en annan konventionsstat. Bestämmelsen avser att effektivisera det rättsliga samarbetet vid utredning av de brott som anges i konventionen. Enligt artikel 13.1 får den som undergår verkställighet av en påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar inom en konventionsstats territorium överföras till en annan konventionsstat under förutsättning att han eller hon frivilligt och välinformerad ger sitt samtycke och att båda staternas behöriga myndigheter ger sitt tillstånd. Bestämmelsen gäller situationer där personens närvaro i en annan konventionsstat begärs för vittnesmål, identifiering eller annan medverkan för att få fram bevisning för utredning av eller åtal för brott enligt denna konvention.

Artikel 13.2 innehåller närmare bestämmelser om tillämpningen av denna artikel. Enligt punkt a skall den stat till vilken en person överförs vara skyldig att hålla den

överförda personen i fängsligt förvar, såvida inte den stat från vilken personen överfördes tillåter att han eller hon släpps fri. Den mottagande staten får i vilket fall som helst hålla personen i fängsligt förvar om inte den stat från vilken personen överfördes anhåller om annat. Enligt punkt b skall den stat till vilken personen överförs ofördröjligen återlämna honom eller henne till fängsligt förvar i den stat från vilken personen överfördes i enlighet med vad de båda staternas behöriga myndigheter kommit överens om. Enligt punkt c får inte den stat till vilken personen överfördes kräva att den stat som personen överfördes från inleder ett utlämningsförfarande för att personen skall återlämnas. Enligt punkt d skall den överförda personen i fråga om verkställigheten av den påföljd som verkställs i den stat varifrån överförandet skedde tillgodoräknas den tid som tillbringas i fängsligt förvar i den stat till vilken personen överfördes.

I artikel 13.3 bestäms att utan samtycke av den konventionsstat från vilken en person skall överföras får inte den personen, oavsett hans eller hennes nationalitet, inom territoriet för den stat till vilken överförandet sker åtalas eller häktas med avseende på gärningar som begåtts eller domar som meddelats före personens avresa från territoriet för den stat från vilken han eller hon överfördes.

Artikel 14. Artikel 14 innehåller en allmän bestämmelse om rättvis behandling av den som tas i fängsligt förvar eller gentemot vilken andra åtgärder vidtas eller förfaranden genomförs med stöd av konventionen. Enligt artikeln skall en sådan person komma i åtnjutande av alla rättigheter och garantier i enlighet med lagstiftningen i den stat inom vars territorium han eller hon befinner sig och i enlighet med tillämpliga folkrättsliga bestämmelser, däribland alla rättigheter och garantier enligt principerna om de mänskliga rättigheterna.

Artikel 15. Artikel 15 gäller samarbetet mellan konventionsstaterna i syfte att förebygga brott som anges i artikel 2. Enligt punkt a skall konventionsstaterna vidta alla åtgärder som är möjliga, också anpassning av sin nationella lagstiftning om det behövs, för att förebygga och motverka förberedelser inom sina respektive territorier till förövan-

det av brott som anges i artikel 2. Det förutsätts också att konventionsstaterna skall vidta de åtgärder som behövs bl.a. för att förhindra sådan illegal verksamhet av personer, grupper och organisationer inom sina territorier varigenom dessa främjar, anstiftar, organiserar, uppsätligt finansierar eller deltar i förövandet av sådana brott som anges i artikel 2.

Punkt b gäller utbyte av precis och verifierad information i enlighet med den nationella lagstiftningen och samordning av administrativa och andra åtgärder som behövs för att förebygga att sådana brott som anges i artikel 2 begås. I punkt c anges som möjliga samarbetsformer forskning och utveckling i fråga om metoder för att påvisa sprängämnen och andra farliga ämnen som kan orsaka dödsfall eller kroppsskada, samråd om utveckling av normer för märkning av sprängämnen för att kunna fastställa dessas ursprung vid utredningar efter explosioner, förebyggande åtgärder samt samarbete och överförande i fråga om teknologi, utrustning och dit hörande materiel.

Artikel 16. Artikel 16 innehåller en informationsplikt enligt vilken den konventionsstat som en misstänkt åtalas i skall meddela slutresultatet av förfarandet till FN:s generalsekreterare i enlighet med sin nationella lagstiftning eller sina tillämpliga förfaranden. Generalsekreteraren skall vidarebefordra informationen till de övriga konventionsstaterna.

Artikel 17. Artikel 17 innehåller den allmänna principen att konventionsstaterna skall fullgöra sina förpliktelser enligt denna konvention på ett sätt som är förenligt med principerna om staters suveräna likställighet och territoriella integritet samt med principen om nonintervention i interna konflikter i andra stater.

Artikel 18. Enligt artikel 18 tillåter ingen bestämmelse i denna konvention en konventionsstat att inom en annan konventionsstats territorium utöva domsrätt och fullgöra uppgifter som är uteslutande förbehållna myndigheterna i den andra konventionsstaten enligt den nationella lagstiftningen.

Artikel 19. Artikel 19 är den mest svårtolkade och mest politiska bestämmelsen i konventionen. Ordalydelsen i denna artikel var föremål för förhandlingar länge efter det att

de övriga delarna av konventionstexten var klara. Artikel 19.1 gäller avgränsningen av konventionens tillämpningsområde i förhållande till väpnade insatser.

Enligt artikel 19.1 skall ingen bestämmelse i konventionen inverka på andra rättigheter, skyldigheter och ansvar för stater och enskilda enligt folkrätten, särskilt ändamålen och grundsatserna i FN:s stadga och internationell humanitär rätt. Avgränsningen som gäller FN-stadgan och den internationella humanitära rätten betonar konventionens straffrättsliga karaktär.

Enligt den första meningsleden i artikel 19.2 är konventionen inte tillämplig på sådan verksamhet av väpnade styrkor under en väpnad konflikt – med den innebörd som dessa termer har i internationell humanitär rätt – som regleras av sådan rätt. Hänvisningen till att verksamheten skall regleras av humanitär rätt behövs för att de brott som anges i artikel 2 inte i något fall skall kunna bli obesträffade. Om konventionen tillämpas endast i fredstid kunde handlingar som utförts under en väpnad konflikt, men som den humanitära rättens regler inte är tillämpliga på falla utanför konventionens ram, t.ex. på grund av att handlingarna saknar samband med konflikten. Den andra hänvisningen till den humanitära rätten betonar att avgränsningen gäller samtliga väpnade konflikter som erkänns i den humanitära rätten.

Enligt den senare meningsleden i artikel 19.2 är inte heller den verksamhet som utövas av en stats försvarsmakt då denna fullgör sina officiella uppgifter underkastad konventionen i den mån som verksamheten regleras av andra folkrättsliga regler. Avgränsningen som gäller officiella uppgifter utesluter annan verksamhet av en stats försvarsmakt än den som gäller väpnade konflikter som erkänns av den humanitära rätten, under förutsättning att denna verksamhet härvid omfattas av annan folkrättslig reglering. Hänvisningen till andra folkrättsliga regler kompletteras av det elfte stycket i inledningen enligt vilket det förhållandet att vissa gärningar inte omfattas av denna konvention inte innebär att på annat sätt olagliga handlingar godtas eller legitimeras eller att lagföring enligt annan lagstiftning är utesluten. En stats försvarsmakt har definierats i artikel

1.4.

Artikel 20. Artikel 20 innehåller bestämmelser om skiljeförfarande. Om en tvist mellan konventionsstaterna angående tolkningen eller tillämpningen av denna konvention inte kan lösas genom förhandlingar inom rimlig tid, skall tvisten på begäran av någon av dem hänskjutas till skiljedom. Om parterna inom sex månader efter det att begäran om skiljedom framställts inte kan enas om utformningen av skiljedomsförfarandet, kan endera parten hänskjuta tvisten till Internationella domstolen genom ansökan i enlighet med domstolens stadga.

Artikel 20.2 tillåter reservationer till skiljeförfarandet. Varje stat får vid undertecknande, ratifikation, godtagande eller godkännande av denna konvention eller vid anslutning till den förklara att den inte anser sig vara bunden av punkt 1. De övriga konventionsstaterna blir inte bundna av punkt 1 gentemot en konventionsstat som har gjort ett sådant förbehåll.

Enligt artikel 20.3 får en stat som har gjort ett förbehåll enligt punkt 2 när som helst återta förbehållet genom en underrättelse till FN:s generalsekreterare, som är depositarie för konventionen.

Finland har erkänt Internationella domstolens behörighet med hänsyn till varje stat som gjort samma utfästelse (FördrS 29/1958). Bestämmelser om mellanstatliga tvister om tolkningen och tillämpningen av en överenskommelse ingår i flera bilaterala och multilaterala överenskommelser som är bindande för Finland och Finland har i regel understött att obligatoriska tvistlösningsklausuler tas in i de bilaterala och multilaterala överenskommelserna. Finland har inte för avsikt att göra någon reservation enligt artikel 20.2.

Artikel 21. I artikeln ingår bestämmelser om undertecknande av konventionen och om ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning.

Artikel 22. Artikel 22 innehåller bestämmelser om ikraftträdandet av konventionen.

Artikel 23. Artikel 23 innehåller bestämmelser om uppsägning av konventionen. En konventionsstat får säga upp konventionen när som helst genom skriftlig underrättelse till FN:s generalsekreterare. Uppsägningen

träder i kraft ett år efter den dag då underrättelsen togs emot.

Artikel 24. Enligt denna artikel är FN:s generalsekreterare depositarie för konventionen. I artikeln fastställs också att originaltexterna på arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska är lika giltiga.

2. Lagförslaget

1 §. I paragrafen ingår en bestämmelse enligt vilken de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem. Finland har inte för avsikt att göra vare sig någon reservation enligt artikel 20.2 eller någon annan reservation.

2 §. I paragrafen ingår en bestämmelse enligt vilken justitieministeriet beslutar om temporär överföring enligt artikel 13 och får göra framställningar enligt artikel 13 till en annan konventionsstat. Meningen är att frågan skall behandlas vid justitieministeriets internationella enhet som också handlägger justitieministeriets övriga uppgifter som centralmyndighet i frågor som gäller internationellt straffrättsligt samarbete.

3 §. I paragrafen ingår en bestämmelse enligt vilken närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen kan utfärdas genom förordning av republikens president.

4 §. I paragrafen ingår den sedvanliga bestämmelsen om ikraftträdande enligt vilken ikraftträdandet bestäms genom förordning av republikens president.

3. Ikraftträdande

Internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister har trätt i kraft internationellt den 23 maj 2001. För en stat som deponerar sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument efter detta träder konventionen i kraft den trettonde dagen efter dagen för deponeringen.

Meningen är att genom förordning av republikens president bestämma om ikraftträdandet av lagen så att lagen träder i kraft samtidigt som konventionen träder i kraft för Finland.

4. Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. grundlagen krävs riksdagens godkännande bl.a. för sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Riksdagens grundlagsutskott anser att denna godkännandebefogenhet som riksdagen enligt grundlagen har täcker alla bestämmelser i anknytning till en internationell förpliktelse som i materiellt hänseende omfattas av lagen. En bestämmelse i ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse bör således anses höra till området för lagstiftningen 1) om bestämmelsen gäller utövande eller inskränkning av en grundläggande rättighet som är tryggad i grundlagen, 2) om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) om det enligt grundlagen skall föreskrivas i lag om den sak som bestämmelsen avser eller 4) om det finns gällande bestämmelser i lag om den sak som bestämmelsen avser eller 5) det enligt rådande uppfattning i Finland skall föreskrivas om den i lag. Enligt grundlagsutskottet hör en bestämmelse i en internationell förpliktelse till området för lagstiftningen på dessa grunder, oberoende av om den står i strid med eller harmonierar med en bestämmelse som utfärdas genom lag i Finland (GrUU 11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd).

Enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen i 8 § grundlagen får ingen betraktas som skyldig till ett brott eller dömas till straff på grund av en handling som inte enligt lag var straffbar när den utfördes. Detta betyder att de handlingar som skall straffas som brott måste anges i lag (GrUU 4/1998 rd). Artiklarna 2 och 4 i konventionen, vilka innehåller kriminaliseringsskyldigheter, hör därför till området för lagstiftningen. Eftersom artikel 3 inskränker bl.a. dessa kriminaliseringsskyldigheter hör även den till området för lagstiftningen. Artikel 5 innehåller ett förbud mot att vid tillämpningen av konventionen godkänna de rättfärdigande grunder som anges i artikeln – detta påverkar tillämpningen av kriminaliseringen och hör sålunda till området för lagstiftningen. Det kan även anses att artikel 15 a åtminstone i vissa fall leder

till skyldighet att kriminalisera viss verksamhet. Uppfattad på detta sätt hör också denna bestämmelse till området för lagstiftningen.

Grundlagsutskottet har ansett att legalitetsprincipen också innebär att tillämpningsområdet för finsk straffrätt skall regleras genom lag (GrUU 4/1998 rd). Därför hör artikel 6.1, 6.2 och 6.4 om tillämpningsområdet för en konventionsstats strafflagstiftning till området för lagstiftningen.

Enligt artikel 7.1 och 7.2 i konventionen förbinder sig konventionsstaterna att i enlighet med sin nationella rättsordning vidta dels utredningsåtgärder enligt artikeln, dels de åtgärder som behövs för att säkerställa en persons närvaro för åtal eller utlämning. I artikel 13.2 a ges varje konventionsstat rätt att hålla en sådan person i fängsligt förvar som med stöd av artikel 13.1 överförs till den staten från en annan konventionsstat. Enligt artikel 13.2 d skall strafftiden i den överlåtande staten minskas med den tid som en överförd person är frihetsberövad i den mottagande staten.

I artikel 7.1 är det fråga om en förutsättning som hör samman med utövandet av offentlig makt. Enligt rådande uppfattning i Finland skall detta regleras i lag. I artikel 7.2 och artikel 13.2 a är det fråga om sådant frihetsberövande som avses i 7 § 3 mom. grundlagen och som inte får ske vare sig godtyckligt eller utan laglig grund. I finska strafflagen ingår bestämmelser om den tid som skall avdras från ett straff. Artikel 7.1 och 7.2 samt artikel 13.2 a och d hör sålunda till området för lagstiftningen.

Artikel 7.3 gäller den för brott misstänktes rättigheter. En liknande, visserligen mera allmän bestämmelse om personer som tagits i förvar ingår också i artikel 14. En garanti för en överförd persons rättsliga ställning utgör också bestämmelserna i artikel 13.3 som inskränker den mottagande statens rätt att väcka åtal. Enligt den sista meningen i 7 § 3 mom. grundlagen skall rättigheterna för den som har berövats sin frihet tryggas genom lag. Också i sådana fall där den misstänkte är på fri fot är det fråga om reglering som påverkar individens ställning och som enligt rådande uppfattning i Finland skall genomföras på lagnivå. Dessa konventionsbestämmelser hör alltså till området för lag-

stiftningen.

Artiklarna 8 och 9 innehåller bestämmelser där konventionsstaterna åläggs att se till att ett ärende där någon misstänks för brott antingen överlämnas till en annan konventionsstat för utredning av det straffrättsliga ansvaret eller överlämnas till behöriga myndigheter i den aktuella staten för beslut i åtalsfrågan. Artiklarna 11 och 12 påverkar utlämningsskyldighetens räckvidd. Den som enligt artikel 13.1 undergår verkställighet av en påföljd eller som på annat sätt är i fängsligt förvar kan överföras till en annan konventionsstat för att avge vittnesmål eller göra en identifiering eller på annat sätt medverka till att få fram bevisning under förutsättning att personen samtycker till överföringen och de båda staternas behöriga myndigheter kommer överens om villkoren för överföringen. Bestämmelser som gäller överföring ingår också i artikel 13.2 b och c.

Skyldigheten enligt artikel 8 att överlämna ett ärende där någon misstänks för brott till behöriga myndigheter för beslut i åtalsfrågan gäller utövande av sådan offentlig makt som skall regleras genom lag i Finland. Utlämning av en gärningsman regleras för sin del av 9 § grundlagen. Enligt 9 § 3 mom. grundlagen får finska medborgare inte utlämnas eller föras till ett annat land mot sin vilja. För utlämningar gäller 9 § 4 mom. grundlagen som föreskriver att rätten för utlämningar att resa in i Finland och att vistas i landet regleras genom lag. Den sista meningen i detta lagrum innehåller dock ett ovillkorligt förbud mot utlämning om utlämningen till följd av utlämningen riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker mänskovärdet. Konventionsbestämmelserna om utlämnande och överförande av personer som är misstänkta för brott hör till området för lagstiftningen.

Enligt artikel 7.6 skall en konventionsstat som tagit någon i förvar med stöd av konventionen, underrätta FN:s generalsekreterare och i artikeln närmare angivna andra konventionsstater om bl.a. denna persons identitet. Enligt 10 § 1 mom. grundlagen regleras skyddet för personuppgifter genom lag. Bestämmelsen hör sålunda till området för lagstiftningen.

I artikel 15 b åläggs konventionsstaterna en

icke närmare specificerad skyldighet att utbyta precis och verifierad information i enlighet med sin nationella lagstiftning. Eftersom artikeln anger att syftet med detta informationsutbyte är att förebygga brott är det sannolikt att åtminstone en del av dessa uppgifter är sekretessbelagda enligt 24 § 1 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Överlämnande av sådana uppgifter kräver reglering genom lag. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen.

I artikel 20 ingår bestämmelser om tvistlösning. Enligt artikel 20.1 skall varje sådan tvist mellan två eller flera konventionsstater angående tolkningen eller tillämpningen av denna konvention som inte kan lösas genom förhandlingar inom rimlig tid, på begäran av någon av dem hänskjutas till skiljedom. Om parterna inom sex månader efter det att begäran om skiljedom framställts inte kan enas om utformningen av skiljedomsförfarandet, kan endera parten hänskjuta tvisten till Internationella domstolen. Med hänsyn till innehållet i den aktuella konventionen kan detta förfarande i många fall komma att gälla frågor som hör till området för lagstiftningen. Resultatet av skiljedomsförfarandet är bindande för medlemsstaterna. Bestämmelsen om skiljedomsförfarandet hör till området för lagstiftningen.

Artikel 1 innehåller definitioner. Konventionens förhållande till straffrättslig domsrätt enligt nationell lagstiftning fastställs i artikel 6.5. I artikel 10.2 regleras konventionens förhållande till bl.a. gällande överenskommelser om rättslig hjälp mellan konventionsstaterna. I artikel 18 finns bestämmelser om konventionsbestämmelsernas förhållande till en annan konventionsstats suveränitet och i artikel 19 regleras konventionens förhållande till dels rättigheter och skyldigheter för stater och enskilda enligt folkrätten, dels sådan verksamhet av väpnade styrkor under en väpnad konflikt som regleras av internationell humanitär rätt. Bestämmelser som indirekt påverkar tolkningen och tillämpningen av materiella avtalsbestämmelser som hör till området för lagstiftningen, hör till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd).

Ikraftsättandet av konventionen kräver inte medverkan av landskapet Åland.

5. Behandlingsordning

Artikel 9 om utlämning, artikel 13 om överföring av en person som undergår verkställighet av påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar samt artikel 15 om skyldigheten att samarbeta är viktiga konventionsbestämmelser med hänsyn till behandlingsordningen för konventionen.

Enligt 9 § 3 mom. grundlagen får finska medborgare inte mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Artikel 9 i konventionen gäller utlämning för brott. Enligt artikel 8 kan det dock anses att det inte uppstår skyldighet att utlämna en finsk medborgare till ett annat land. Därför medför artikel 9 inte några problem med hänsyn till grundlagen. Eftersom det enligt artikel 13.1 a krävs att den som undergår verkställighet av en påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar samtycker till en överföring, står inte heller denna konventionsbestämmelse i strid med 9 § 3 mom. grundlagen.

Enligt artikel 15 a skall konventionsstaterna på ett sätt som närmare beskrivs i artikeln samarbeta för att förebygga sådana brott som anges i artikel 2. Enligt den senare delen av punkt a omfattar de i artikeln avsedda åtgärderna också ”åtgärder för att inom dessa territorier förhindra sådan illegal verksamhet av personer, grupper och organisationer varigenom dessa främjar, anstiftar, organiserar, uppsåtligt finansierar eller deltar i förövandet av sådana brott som anges i artikel 2”.

I sista hand kan skyldigheten i artikel 15 a leda till att en förening upplöses eller åtminstone till att verksamheten avbryts tillfälligt. Därför är bestämmelsen av betydelse för föreningsfriheten enligt 13 § 2 mom. grundlagen. Föreningsfriheten innebär bl.a. rätten att bilda förening, att höra till en förening och att delta i föreningsverksamheten.

Vid bedömningen av artikel 15 a kan man utgå från att de handlingar som omfattas av konventionen gäller mycket allvarlig brottslighet. De handlingar som kriminaliseringsförbudet gäller är dessutom rätt ingående beskrivna i artikel 2.1 och 2.2. Enligt artikel 2.3 a och b gäller kriminaliseringsskyldigheten även medverkan och verksamhet av typ anstiftan. Enligt 2.3 c är konventionsstaterna skyldiga att kriminalisera även annan verk-

samhet som bidrar till att en grupp personer som handlar med ett gemensamt syfte begår ett eller flera sådana brott som anges i punkt 1 eller 2. Också för denna medverkan ställs vissa villkor i punkt c, dvs. ett sådant bidrag måste vara uppsåtligt och höra samman med ett visst syfte eller åtminstone ske i vetskap om gruppens avsikt att begå det eller de berörda brotten.

Skyldigheten enligt artikel 15 a att förhindra grupper och organisationers verksamhet gäller sålunda också sådana fall där t.ex. någon organisation finansierar en grupp som avses i artikel 2.3 c. För att verksamheten skall kunna förhindras måste dock organisationens verksamhet redan i sig vara lagstridig.

Upplösning av en förening och tillfälligt verksamhetsförbud är de mest drastiska myndighetsmetoderna vad gäller en förenings rätt att bedriva verksamhet utan inblandning från myndigheterna (GrUU 6/1988 rd). Grundlagsutskottet har tidigare ansett att verksamhet som kriminaliseras, sällan bygger på föreningsfriheten enligt 13 § grundlagen (GrUU 10/2000 rd). Å andra sidan kan det vara fråga om verksamhet som inte är straffbar men som trots detta är illegal. I dessa fall kan bestämmelserna i 43 och 44 § föreningslagen (503/1989) bli tillämpliga. Enligt 43 § föreningslagen kan en förening förklaras upplöst om den utövar verksamhet som väsentligt strider mot lag. Enligt 44 § föreningslagen kan tillfälligt verksamhetsförbud komma i fråga om det är sannolikt att fö-

reningen utövar verksamhet i strid med 43 § 1 mom. Med hänsyn till att artikel 15 a avser fall där en förening genom sin verksamhet främjar, anstiftar, organiserar, uppsåtligt finansierar eller deltar i förövandet av allvarliga brott kan skyldigheten att förbjuda verksamheten i en sådan förening inte bli problematisk för föreningsfriheten.

Konventionen innehåller inte bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som anges i 94 § 2 mom. och det lagförslag som ingår i propositionen gäller inte grundlagen på det sätt som anges i 95 § 2 mom. Därför kan konventionen antas med enkel majoritet och förslaget till lag om ikraftträdandet kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning. Med beaktande av att konventionen innehåller flera bestämmelser av betydelse med hänsyn till legalitetsprincipen i det finska straffrättsliga systemet, är det önskvärt att ett utlåtande av grundlagsutskottet inbegärs under riksdagsbehandlingen.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner den i New York den 15 december 1997 ingångna internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister.

Eftersom konventionen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i New York den 15 december 1997 ingångna internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §
Justitieministeriet beslutar om temporärt överförande enligt artikel 13 och får göra

framställningar enligt artikel 13 till en annan konventionsstat.

3 §
Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av republikens president.

4 §
Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 13 december 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

*Bilaga**(Översättning)*

**Internationell
KONVENTION**

**om bekämpande av bombattentat av
terrorister**

De stater som är parter i denna konvention,

som beaktar ändamålen och grunderna i Förenta Nationernas stadga om upprätthållande av internationell fred och säkerhet och främjande av grannsämja, vänskapliga förbindelser och samarbete mellan staterna,

som är djupt oroade över upptrappningen över hela världen av terrordåd i alla former och yttringar,

som erinrar om förklaringen i anledning av Förenta Nationernas femtioårsdag den 24 oktober 1995,

som även erinrar om förklaringen om åtgärder för att undanröja internationell terrorism, bifogad generalförsamlingens resolution 49/60 av den 9 december 1994, i vilken bl.a. sägs att "Förenta Nationernas medlemsstater högtidligt bekräftar sitt kategoriska fördömande av alla terrordåd, terroristmetoder och terrorismanvändningar såsom brottsliga och oförsvarliga var de än begås och vem som än begår dem, inberäknat handlingar som äventyrar de vänskapliga relationerna mellan stater och folk och hotar staternas territoriella integritet och säkerhet",

som konstaterar att staterna i förklaringen även uppmanas "omedelbart se över räckvidden av de befintliga internationella rättsreglerna om förebyggande, bekämpande och undanröjande av terrorism i alla dess former och yttringar i syfte att säkerställa att det finns ett omfattande rättsligt ramverk som täcker frågans alla aspekter",

**International
CONVENTION**

**for the Suppression of Terrorist
Bombings**

The States Parties to this Convention,

Having in mind the purposes and principles of the Charter of the United Nations concerning the maintenance of international peace and security and the promotion of good-neighbourliness and friendly relations and cooperation among States,

Deeply concerned about the worldwide escalation of acts of terrorism in all its forms and manifestations,

Recalling the Declaration on the Occasion of the Fiftieth Anniversary of the United Nations of 24 October 1995,

Recalling also the Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism, annexed to General Assembly resolution 49/60 of 9 December 1994, in which, inter alia, "the States Members of the United Nations solemnly reaffirm their unequivocal condemnation of all acts, methods and practices of terrorism as criminal and unjustifiable, wherever and by whomever committed, including those which jeopardize the friendly relations among States and peoples and threaten the territorial integrity and security of States",

Noting that the Declaration also encouraged States "to review urgently the scope of the existing international legal provisions on the prevention, repression and elimination of terrorism in all its forms and manifestations, with the aim of ensuring that there is a comprehensive legal framework covering all aspects of the matter",

som vidare erinrar om generalförsamlingens resolution 51/2 10 av den 17 december 1996 och den förklaring till komplettering av 1994 års förklaring om åtgärder för att undanröja internationell terrorism, som bifogades resolutionen,

som även konstaterar att terroristattacker med sprängämnen eller andra livsfarliga anordningar har blivit allt vanligare,

som vidare konstaterar att gällande multilaterala rättsregler inte på ett adekvat sätt riktar sig mot sådana attacker,

som är övertygade om att det föreligger ett trängande behov av att öka det internationella samarbetet mellan stater när det gäller att utforma och vidta effektiva och praktiska åtgärder för att förebygga sådana terrordåd och för att lagföra och bestraffa förövarna,

som finner att förekomsten av sådana dåd djupt oroar hela det internationella samfundet,

som konstaterar att staternas försvarsmakters verksamhet regleras av folkrättsliga regler som ligger utanför ramen för denna konvention och att det förhållandet att vissa gärningar inte omfattas av denna konvention inte innebär att på annat sätt olagliga handlingar godtas eller legitimeras eller att lagföring enligt annan lagstiftning är utesluten,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

I denna konvention används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. statlig eller annan offentlig anläggning: varje permanent eller tillfällig anläggning eller transportmedel som används eller har tagits i besittning av företrädare för en stat, regeringsledamöter, den lagstiftande församlingen eller domstolarna, eller av tjänstemän eller andra anställda hos en stat eller annan offentlig myndighet eller offentligt organ eller av tjänstemän eller andra anställda hos en mellanstatlig organisation i samband med deras tjänsteutövning.

2. infrastrukturanläggning: varje anläggning i offentlig eller privat ägo som tillhandahåller eller distribuerar tjänster till för-

Recalling further General Assembly resolution 51/210 of 17 December 1996 and the Declaration to Supplement the 1994 Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism, annexed thereto,

Noting also that terrorist attacks by means of explosives or other lethal devices have become increasingly widespread,

Noting further that existing multilateral legal provisions do not adequately address these attacks,

Being convinced of the urgent need to enhance international cooperation between States in devising and adopting effective and practical measures for the prevention of such acts of terrorism, and for the prosecution and punishment of their perpetrators,

Considering that the occurrence of such acts is a matter of grave concern to the international community as a whole,

Noting that the activities of military forces of States are governed by rules of international law outside the framework of this Convention and that the exclusion of certain actions from the coverage of this Convention does not condone or make lawful otherwise unlawful acts, or preclude prosecution under other laws,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of this Convention:

1. "State or government facility" includes any permanent or temporary facility or conveyance that is used or occupied by representatives of a State, members of Government, the legislature or the judiciary or by officials or employees of a State or any other public authority or entity or by employees or officials of an intergovernmental organization in connection with their official duties.

2. "Infrastructure facility" means any publicly or privately owned facility providing or distributing services for the benefit of the

mån för allmänheten, såsom vatten, avlopp, energi, bränsle eller kommunikationer.

3. sprängämne eller annan livsfarlig anordning:

a) ett vapen eller en anordning för sprängning eller framkallande av brand som har konstruerats för eller har möjlighet att orsaka dödsfall, allvarlig kroppsskada eller betydande materiell skada, eller

b) ett vapen eller en anordning som har konstruerats för eller har möjlighet att orsaka dödsfall, allvarlig kroppsskada eller betydande materiell skada genom utsläpp, spridning eller inverkan av giftiga kemiska ämnen, biologiska agenser eller toxiner eller liknande substanser eller strålning eller radioaktivt material.

4. en stats försvarsmakt: en stats väpnade styrkor som är organiserade, utbildade och utrustade enligt statens nationella lagstiftning, huvudsakligen för nationellt försvar eller säkerhet samt personer som är verkamma till stöd för dessa väpnade styrkor och står under dessas formella befäl, kontroll och ansvar.

5. allmän plats: de delar av byggnad, mark, väg, vattenväg eller annan plats som är tillgängliga eller öppna för allmänheten antingen ständigt, periodiskt eller tillfälligt och varje utrymme för handel, kultur, historia, utbildning, religion, det allmänna, underhållning, rekreation eller liknande som på så sätt är tillgängligt eller öppet för allmänheten.

6. allmänt transportsystem: alla anläggningar, transportmedel och hjälpmedel i allmän eller privat ägo som används vid eller för offentligt tillgängliga tjänster för transport av personer eller gods.

Artikel 2

1. En person begår ett brott i den mening som avses i denna konvention, om personen rättsstridigt och uppsåtligt levererar, placerar, avlossar eller spränger ett sprängämne eller en annan livsfarlig anordning i, in i eller mot en allmän plats, en statlig eller annan offentlig anläggning, ett allmänt transportsystem eller en infrastrukturanläggning

public, such as water, sewage, energy, fuel or communications.

3. "Explosive or other lethal device" means:

(a) An explosive or incendiary weapon or device that is designed, or has the capability, to cause death, serious bodily injury or substantial material damage; or

(b) A weapon or device that is designed, or has the capability, to cause death, serious bodily injury or substantial material damage through the release, dissemination or impact of toxic chemicals, biological agents or toxins or similar substances or radiation or radioactive material.

4. "Military forces of a State" means the armed forces of a State which are organized, trained and equipped under its internal law for the primary purpose of national defence or security, and persons acting in support of those armed forces who are under their formal command, control and responsibility.

5. "Place of public use" means those parts of any building, land, street, waterway or other location that are accessible or open to members of the public, whether continuously, periodically or occasionally, and encompasses any commercial, business, cultural, historical, educational, religious, governmental, entertainment, recreational or similar place that is so accessible or open to the public.

6. "Public transportation system" means all facilities, conveyances and instrumentalities, whether publicly or privately owned, that are used in or for publicly available services for the transportation of persons or cargo.

Article 2

1. Any person commits an offence within the meaning of this Convention if that person unlawfully and intentionally delivers, places, discharges or detonates an explosive or other lethal device in, into or against a place of public use, a State or government facility, a public transportation system or an infrastructure facility:

a) med uppsåt att orsaka dödsfall eller allvarlig kroppsskada, eller

b) med uppsåt att orsaka omfattande förstörelse av sådan plats, anläggning eller system, om förstörelsen leder till eller är ägnad att leda till betydande ekonomisk skada.

2. En person begår även ett brott om personen försöker begå ett sådant brott som anges i punkt 1.

3. En person begår även ett brott om personen

a) medverkar till ett sådant brott som anges i punkt 1 eller 2, eller

b) värvar eller instruerar andra för att dessa skall begå ett sådant brott som anges i punkt 1 eller 2, eller

c) på annat sätt bidrar till att en grupp personer som handlar med ett gemensamt syfte begår ett eller flera sådana brott som anges i punkt 1 eller 2; ett sådant bidrag måste vara uppsåtligt och ske antingen i syfte att främja gruppens allmänna brottsliga verksamhet eller syfte eller i vetskap om gruppens avsikt att begå det eller de berörda brotten.

Artikel 3

Denna konvention är inte tillämplig om brottet begås inom en enda stat, om den misstänkte och offren är medborgare i den staten, om den misstänkte påträffas inom den statens territorium och om ingen annan stat har en grund enligt artikel 6.1 eller 6.2 i denna konvention för att utöva domsrätt, bortsett från att bestämmelserna i artikel 10–15 vid behov skall tillämpas i sådana fall.

Artikel 4

Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som fordras

a) för att i sin nationella lagstiftning fastställa att de brott som anges i artikel 2 i denna konvention är brottsliga handlingar och

b) för att belägga dessa brott med lämpliga straff, varvid hänsyn skall tas till brottens allvarliga beskaffenhet.

(a) With the intent to cause death or serious bodily injury; or

(b) With the intent to cause extensive destruction of such a place, facility or system, where such destruction results in or is likely to result in major economic loss.

2. Any person also commits an offence if that person attempts to commit an offence as set forth in paragraph 1.

3. Any person also commits an offence if that person:

(a) Participates as an accomplice in an offence as set forth in paragraph 1 or 2; or

(b) Organizes or directs others to commit an offence as set forth in paragraph 1 or 2; or

(c) In any other way contributes to the commission of one or more offences as set forth in paragraph 1 or 2 by a group of persons acting with a common purpose; such contribution shall be intentional and either be made with the aim of furthering the general criminal activity or purpose of the group or be made in the knowledge of the intention of the group to commit the offence or offences concerned.

Article 3

This Convention shall not apply where the offence is committed within a single State, the alleged offender and the victims are nationals of that State, the alleged offender is found in the territory of that State and no other State has a basis under article 6, paragraph 1, or article 6, paragraph 2, of this Convention to exercise jurisdiction, except that the provisions of articles 10 to 15 shall, as appropriate, apply in those cases.

Article 4

Each State Party shall adopt such measures as may be necessary:

(a) To establish as criminal offences under its domestic law the offences set forth in article 2 of this Convention;

(b) To make those offences punishable by appropriate penalties which take into account the grave nature of those offences.

Artikel 5

Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder, inbegripet i förekommande fall nationell lagstiftning, som fordras, för att säkerställa att brottsliga handlingar inom denna konventions tillämpningsområde □ särskilt om handlingarna är avsedda eller ägnade att framkalla skräck hos allmänheten, en grupp personer eller särskilda personer – inte under några omständigheter rättfärdigas av överväganden av politisk, filosofisk, ideologisk, rasmässig, etnisk, religiös eller annan liknande karaktär, utan bestraffas med straff som står i överensstämmelse med handlingarnas allvarliga beskaffenhet.

Artikel 6

1. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt beträffande de brott som anges i artikel 2

a) om brottet har begåtts inom den statens territorium,

b) om brottet har begåtts ombord på ett fartyg som förde den statens flagg eller ombord på ett luftfartyg som var registrerat enligt dess lagstiftning när brottet begicks, eller

c) om brottet har begåtts av en av den statens medborgare.

2. En konventionsstat får även fastställa att den har domsrätt beträffande varje sådant brott

a) om brottet har begåtts mot en av den statens medborgare,

b) om brottet har begåtts mot en statlig eller annan offentlig anläggning som tillhör den staten utomlands, inbegripet en ambasad eller annan diplomatisk eller konsulär lokal som tillhör den staten,

c) om brottet har begåtts av en statslös person med hemvist inom den statens territorium,

d) om brottet har begåtts vid ett försök att tvinga den staten att vidta eller avstå från att vidta en handling,

e) om brottet har begåtts ombord på ett luftfartyg som den statens regering har under sin förvaltning.

3. Varje konventionsstat skall vid ratifikation, godtagande eller godkännande av eller anslutning till denna konvention underrätta

Article 5

Each State Party shall adopt such measures as may be necessary, including, where appropriate, domestic legislation, to ensure that criminal acts within the scope of this Convention, in particular where they are intended or calculated to provoke a state of terror in the general public or in a group of persons or particular persons, are under no circumstances justifiable by considerations of a political, philosophical, ideological, racial, ethnic, religious or other similar nature and are punished by penalties consistent with their grave nature.

Article 6

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 when:

(a) The offence is committed in the territory of that State; or

(b) The offence is committed on board a vessel flying the flag of that State or an aircraft which is registered under the laws of that State at the time the offence is committed; or

(c) The offence is committed by a national of that State.

2. A State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

(a) The offence is committed against a national of that State; or

(b) The offence is committed against a State or government facility of that State abroad, including an embassy or other diplomatic or consular premises of that State; or

(c) The offence is committed by a stateless person who has his or her habitual residence in the territory of that State; or

(d) The offence is committed in an attempt to compel that State to do or abstain from doing any act; or

(e) The offence is committed on board an aircraft which is operated by the Government of that State.

3. Upon ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, each State Party shall notify the Secretary-General of

Förenta Nationernas generalsekreterare om den domsrätt som staten har fastställt i sin nationella lagstiftning i enlighet med punkt 2. Så snart en förändring görs skall den berörda konventionsstaten underrätta generalsekreteraren.

4. Varje konventionsstat skall även vidta de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt beträffande de brott som anges i artikel 2 i de fall då den misstänkte befinner sig inom statens territorium och staten inte utlämnar vederbörande till någon av de konventionsstater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med punkterna 1 eller 2.

5. Denna konvention utesluter inte att en konventionsstat utövar domsrätt i brottmål i enlighet med sin nationella lagstiftning.

Artikel 7

1. När en konventionsstat har mottagit information om att en person som har begått eller misstänks för att ha begått ett sådant brott som anges i artikel 2 kan finnas inom dess territorium, skall den staten vidta de åtgärder som kan fordras enligt dess nationella lagstiftning för att utreda de omständigheter som informationen avser.

2. Efter att ha övertygat sig om att omständigheterna motiverar det skall den konventionsstat inom vars territorium den som har begått brottet eller misstänks för detta befinner sig, vidta de enligt den nationella lagstiftningen lämpliga åtgärderna för att säkerställa den personens närvaro för åtal eller utlämning.

3. Den som är föremål för de åtgärder som avses i punkt 2 skall ha rätt att

a) ofördröjligen sätta sig i förbindelse med närmaste behöriga företrädare för den stat i vilken personen är medborgare eller för den stat som annars är behörig att tillvarata personens rättigheter eller, om personen är statslös, för den stat inom vars territorium personen har sitt hemvist,

b) ta emot besök av en företrädare för den staten,

c) bli informerad om sina rättigheter enligt a och b.

4. De rättigheter som avses i punkt 3 skall

the United Nations of the jurisdiction it has established in accordance with paragraph 2 under its domestic law. Should any change take place, the State Party concerned shall immediately notify the Secretary-General.

4. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 in cases where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite that person to any of the States Parties which have established their jurisdiction in accordance with paragraph 1 or 2.

5. This Convention does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a State Party in accordance with its domestic law.

Article 7

1. Upon receiving information that a person who has committed or who is alleged to have committed an offence as set forth in article 2 may be present in its territory, the State Party concerned shall take such measures as may be necessary under its domestic law to investigate the facts contained in the information.

2. Upon being satisfied that the circumstances so warrant, the State Party in whose territory the offender or alleged offender is present shall take the appropriate measures under its domestic law so as to ensure that person's presence for the purpose of prosecution or extradition.

3. Any person regarding whom the measures referred to in paragraph 2 are being taken shall be entitled to:

(a) Communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or which is otherwise entitled to protect that person's rights or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides;

(b) Be visited by a representative of that State;

(c) Be informed of that person's rights under subparagraphs (a) and (b).

4. The rights referred to in paragraph 3

utövas i enlighet med lagar och andra författningar i den stat inom vars territorium den som har begått brottet eller misstänks för detta befinner sig, under förutsättning att dessa lagar och andra författningar gör det möjligt att fullt ut uppnå de syften som avses med de enligt punkt 3 tillerkända rättigheterna.

5. Bestämmelserna i punkterna 3 och 4 skall inte inverka på rätten för en konventionsstat med anspråk på domsrätt enligt artikel 6.1 c eller 6.2 c att anmoda Internationella Rödakorskommittén att sätta sig i förbindelse med och besöka den misstänkte.

6. Om en konventionsstat har tagit någon i förvar i enlighet med denna artikel skall den omedelbart, direkt eller via Förenta Nationernas generalsekreterare, underrätta de konventionsstater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med artikel 6.1 och 6.2 och, om den förstnämnda staten finner det lämpligt, alla andra berörda konventionsstater om att personen har tagits i förvar och om de omständigheter som motiverar att så har skett. Den stat som verkställer en utredning som avses i punkt 1 skall genast underrätta de nämnda konventionsstaterna om utredningsresultatet och ange huruvida den avser att utöva domsrätt.

Artikel 8

1. I de fall där artikel 6 är tillämplig skall den konventionsstat inom vars territorium den misstänkte befinner sig, om den inte utlämnar vederbörande, undantagslöst och oberoende av om brottet har begåtts inom dess territorium vara skyldig att utan onödigt dröjsmål genom förfaranden i enlighet med den statens lagstiftning överlämna ärendet till sina behöriga myndigheter för beslut i åtalsfrågan. Dessa myndigheter skall fatta beslut enligt samma regler som gäller i fråga om varje annat brott av allvarlig karaktär enligt lagstiftningen i den staten.

2. Om en konventionsstat enligt sin nationella lagstiftning har rätt att utlämna eller på annat sätt överföra en av sina medborgare endast på villkor att vederbörande åter-

shall be exercised in conformity with the laws and regulations of the State in the territory of which the offender or alleged offender is present, subject to the provision that the said laws and regulations must enable full effect to be given to the purposes for which the rights accorded under paragraph 3 are intended.

5. The provisions of paragraphs 3 and 4 shall be without prejudice to the right of any State Party having a claim to jurisdiction in accordance with article 6, subparagraph 1 (c) or 2 (c), to invite the International Committee of the Red Cross to communicate with and visit the alleged offender.

6. When a State Party, pursuant to this article, has taken a person into custody, it shall immediately notify, directly or through the Secretary-General of the United Nations, the States Parties which have established jurisdiction in accordance with article 6, paragraphs 1 and 2, and, if it considers it advisable, any other interested States Parties, of the fact that such person is in custody and of the circumstances which warrant that person's detention. The State which makes the investigation contemplated in paragraph 1 shall promptly inform the said States Parties of its findings and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 8

1. The State Party in the territory of which the alleged offender is present shall, in cases to which article 6 applies, if it does not extradite that person, be obliged, without exception whatsoever and whether or not the offence was committed in its territory, to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the laws of that State. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the law of that State.

2. Whenever a State Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be

lämnas till den staten för att avtjäna det straff som ådömts till följd av den rättegång eller det förfarande för vilket utlämnandet eller överförandet begärdes, och denna stat och den stat som begär utlämning är överens om detta alternativ och de andra villkor som de anser lämpliga, skall en sådan villkorlig utlämning eller ett sådant överförande vara tillräckligt för att upphäva den skyldighet som anges i punkt 1.

Artikel 9

1. De brott som anges i artikel 2 skall anses tillhöra de utlämningsbara brotten i varje utlämningsavtal som redan föreligger mellan några av konventionsstaterna före denna konventions ikraftträdande. Konventionsstaterna åtar sig att ta med sådana brott som utlämningsbara brott i varje utlämningsavtal som senare kommer att ingås mellan dem.

2. Om en konventionsstat som för utlämning ställer som villkor att ett utlämningsavtal skall föreligga, mottar en framställning om utlämning från en annan konventionsstat med vilken den inte har ingått sådant avtal, får den anmodade staten, efter fritt val, betrakta denna konvention som laglig grund för utlämning för de brott som anges i artikel 2. För utlämning skall gälla de övriga villkor som föreskrivs i den anmodade statens lagstiftning.

3. Konventionsstater som för utlämning inte ställer som villkor att utlämningsavtal skall föreligga, skall sinsemellan betrakta de brott som anges i artikel 2 som utlämningsbara brott i enlighet med de villkor som uppställs i den anmodade statens lagstiftning.

4. Om så är nödvändigt skall för utlämning mellan konventionsstater de brott som anges i artikel 2 behandlas som om de begåtts inte endast på gärningsorten utan även inom territoriet för de stater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med artikel 6.1 och 6.2.

5. Bestämmelserna i alla fördrag och avtal om utlämning mellan konventionsstater med avseende på brott som anges i artikel 2 skall anses vara ändrade mellan konven-

returned to that State to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceeding for which the extradition or surrender of the person was sought, and this State and the State seeking the extradition of the person agree with this option and other terms they may deem appropriate, such a conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 1.

Article 9

1. The offences set forth in article 2 shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between any of the States Parties before the entry into force of this Convention. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be subsequently concluded between them.

2. When a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, the requested State Party may, at its option, consider this Convention as a legal basis for extradition in respect of the offences set forth in article 2. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the offences set forth in article 2 as extraditable offences between themselves, subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. If necessary, the offences set forth in article 2 shall be treated, for the purposes of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territory of the States that have established jurisdiction in accordance with article 6, paragraphs 1 and 2.

5. The provisions of all extradition treaties and arrangements between States Parties with regard to offences set forth in article 2 shall be deemed to be modified as be-

tionsstaterna i den utsträckning som de är oförenliga med denna konvention.

Artikel 10

1. Konventionsstaterna skall lämna varandra största möjliga bistånd i samband med utredningar, straffrättsliga förfaranden eller utlämningsförfaranden som inletts med anledning av brott som anges i artikel 2, inberäknat bistånd med tillhandahållande av bevismaterial som de förfogar över och som är nödvändigt för förfarandet.

2. Konventionsstaterna skall fullgöra sina skyldigheter enligt punkt 1 i överensstämmelse med de fördrag eller andra avtal om internationell rättslig hjälp som kan finnas mellan dem. Saknas sådana fördrag eller avtal, skall konventionsstaterna bistå varandra i enlighet med sin nationella lagstiftning.

Artikel 11

Inget av de brott som anges i artikel 2 skall med avseende på utlämning eller internationell rättslig hjälp betraktas som ett politiskt brott, som ett brott förknippat med ett politiskt brott eller som ett brott inspirerat av politiska motiv. Följaktligen får en framställning om utlämning eller internationell rättslig hjälp som grundar sig på ett sådant brott inte avslås endast av det skälet att framställningen avser ett politiskt brott, ett brott förknippat med ett politiskt brott eller ett brott inspirerat av politiska motiv.

Artikel 12

Ingen bestämmelse i denna konvention skall tolkas så att utlämningskyldighet eller skyldighet att lämna internationell rättslig hjälp uppkommer om den anmodade staten har grundad anledning att anta att en framställning om utlämning för brott som anges i artikel 2 eller om internationell rättslig hjälp avseende sådana brott har gjorts i syfte att åtala eller straffa en person i anledning av dennas ras, trosbekännelse, nationalitet, etniska ursprung eller politiska uppfattning eller att bifall till framställningen skulle vara till men för den personens ställning av något av dessa skäl.

tween State Parties to the extent that they are incompatible with this Convention.

Article 10

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with investigations or criminal or extradition proceedings brought in respect of the offences set forth in article 2, including assistance in obtaining evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 in conformity with any treaties or other arrangements on mutual legal assistance that may exist between them. In the absence of such treaties or arrangements, States Parties shall afford one another assistance in accordance with their domestic law.

Article 11

None of the offences set forth in article 2 shall be regarded, for the purposes of extradition or mutual legal assistance, as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition or for mutual legal assistance based on such an offence may not be refused on the sole ground that it concerns a political offence or an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

Article 12

Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite or to afford mutual legal assistance, if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request for extradition for offences set forth in article 2 or for mutual legal assistance with respect to such offences has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's race, religion, nationality, ethnic origin or political opinion or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any of these reasons.

Artikel 13

1. En person som undergår verkställighet av en påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar inom en konventionsstats territorium och vars närvaro i en annan konventionsstat begärs för vittnesmål, identifiering eller annan medverkan för att få fram bevisning för utredning av eller åtal för brott enligt denna konvention får överföras under förutsättning att

a) personen frivilligt och välinformerad ger sitt samtycke, och

b) att båda staternas behöriga myndigheter ger sitt tillstånd, med förbehåll för sådana villkor som dessa stater kan anse vara lämpliga.

2. Vid tillämpningen av denna artikel gäller följande:

a) Den stat till vilken personen överförs skall ha behörighet och skyldighet att hålla den överförda personen i fängsligt förvar, såvida inte den stat från vilken personen överfördes begär eller tillåter något annat.

b) Den stat till vilken personen överförs skall ofördröjligen fullgöra sin skyldighet att återlämna personen till fängsligt förvar i den stat från vilken personen överfördes i enlighet med vad de båda staternas behöriga myndigheter i förväg eller på annat sätt kommit överens om.

c) Den stat till vilken personen överförs får inte kräva att den stat varifrån personen överfördes inleder ett utlämningsförfarande för att personen skall återlämnas.

d) Den överförda personen skall i fråga om verkställigheten av den påföljd som verkställs i den stat varifrån överförandet skedde tillgodoräknas den tid som tillbringas i fängsligt förvar i den stat till vilken personen överfördes.

3. Utan samtycke av den konventionsstat från vilken en person skall överföras i enlighet med denna artikel får inte den personen, oavsett hans eller hennes nationalitet, inom territoriet för den stat till vilken överförandet sker åtalas eller häktas eller bli föremål för någon annan frihetsberövande åtgärd med avseende på gärningar som begåtts eller domar som meddelats före personens avresa från territoriet för den stat från

Article 13

1. A person who is being detained or is serving a sentence in the territory of one State Party whose presence in another State Party is requested for purposes of testimony, identification or otherwise providing assistance in obtaining evidence for the investigation or prosecution of offences under this Convention may be transferred if the following conditions are met:

(a) The person freely gives his or her informed consent; and

(b) The competent authorities of both States agree, subject to such conditions as those States may deem appropriate.

2. For the purposes of this article:

(a) The State to which the person is transferred shall have the authority and obligation to keep the person transferred in custody, unless otherwise requested or authorized by the State from which the person was transferred;

(b) The State to which the person is transferred shall without delay implement its obligation to return the person to the custody of the State from which the person was transferred as agreed beforehand, or as otherwise agreed, by the competent authorities of both States;

(c) The State to which the person is transferred shall not require the State from which the person was transferred to initiate extradition proceedings for the return of the person;

(d) The person transferred shall receive credit for service of the sentence being served in the State from which he was transferred for time spent in the custody of the State to which he was transferred.

3. Unless the State Party from which a person is to be transferred in accordance with this article so agrees, that person, whatever his or her nationality, shall not be prosecuted or detained or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in the territory of the State to which that person is transferred in respect of acts or convictions anterior to his or her departure from the territory of the State from

vilken han eller hon överfördes.

Artikel 14

Den som tas i fängsligt förvar eller gentemot vilken andra åtgärder vidtas eller förfaranden genomförs med stöd av denna konvention skall garanteras en rättvis behandling som innefattar åtnjutande av alla rättigheter och garantier i enlighet med lagstiftningen i den stat inom vars territorium personen befinner sig och i enlighet med tillämpliga folkrättsliga bestämmelser, däribland principerna om de mänskliga rättigheterna.

Artikel 15

Konventionsstaterna skall samarbeta för att förebygga sådana brott som anges i artikel 2, särskilt

a) genom att vidta alla åtgärder som är möjliga, inberäknat anpassning av sin nationella lagstiftning om det behövs, för att förebygga och motverka förberedelser inom sina respektive territorier till förövandet av dessa brott inom eller utom sina territorier, däribland åtgärder för att inom dessa territorier förhindra sådan illegal verksamhet av personer, grupper och organisationer varigenom dessa främjar, anstiftar, organiserar, uppsåtligt finansierar eller deltar i förövandet av sådana brott som anges i artikel 2,

b) genom att utbyta precis och verifierad information i enlighet med sin nationella lagstiftning och genom att samordna administrativa och andra åtgärder som vidtas i förekommande fall för att förebygga att sådana brott som anges i artikel 2 begås,

c) där så är lämpligt, genom forskning och utveckling i fråga om metoder för att påvisa sprängämnen och andra farliga ämnen som kan orsaka dödsfall eller kroppsskada, samråd om utveckling av normer för märkning av sprängämnen för att kunna fastställa dessas ursprung vid utredningar efter explosioner, utbyte av information om förebyggande åtgärder samt samarbete och överförande i fråga om teknologi, utrustning och dit hörande materiel.

Artikel 16

Den konventionsstat där en misstänkt åtalas skall i enlighet med sin nationella lag-

which such person was transferred.

Article 14

Any person who is taken into custody or regarding whom any other measures are taken or proceedings are carried out pursuant to this Convention shall be guaranteed fair treatment, including enjoyment of all rights and guarantees in conformity with the law of the State in the territory of which that person is present and applicable provisions of international law, including international law of human rights.

Article 15

States Parties shall cooperate in the prevention of the offences set forth in article 2, particularly:

(a) By taking all practicable measures, including, if necessary, adapting their domestic legislation, to prevent and counter preparations in their respective territories for the commission of those offences within or outside their territories, including measures to prohibit in their territories illegal activities of persons, groups and organizations that encourage, instigate, organize, knowingly finance or engage in the perpetration of offences as set forth in article 2;

(b) By exchanging accurate and verified information in accordance with their national law, and coordinating administrative and other measures taken as appropriate to prevent the commission of offences as set forth in article 2;

(c) Where appropriate, through research and development regarding methods of detection of explosives and other harmful substances that can cause death or bodily injury, consultations on the development of standards for marking explosives in order to identify their origin in post-blast investigations, exchange of information on preventive measures, cooperation and transfer of technology, equipment and related materials.

Article 16

The State Party where the alleged offender is prosecuted shall, in accordance

stiftning eller sina tillämpliga förfaranden meddela slutresultatet av förfarandet till Förenta Nationernas generalsekreterare, som skall vidarebefordra informationen till de övriga konventionsstaterna.

Artikel 17

Konventionsstaterna skall fullgöra sina förpliktelser enligt denna konvention på ett sätt som är förenligt med principerna om staters suveräna likställighet och territoriella integritet samt med principen om nonintervention.

Artikel 18

Ingen bestämmelse i denna konvention tillåter en konventionsstat att inom en annan konventionsstats territorium utöva domsrätt och fullgöra uppgifter som är uteslutande förbehållna myndigheterna i den andra konventionsstaten enligt den nationella lagstiftningen.

Artikel 19

1. Ingen bestämmelse i denna konvention skall inverka på andra rättigheter, skyldigheter och ansvar för stater och enskilda enligt folkrätten, särskilt ändamålen och grundsatserna i Förenta Nationernas stadga och internationell humanitär rätt.

2. På sådan verksamhet av väpnade styrkor under en väpnad konflikt – med den innebörd som dessa termer har i internationell humanitär rätt – som regleras av sådan rätt är inte denna konvention tillämplig; den verksamhet som utövas av en stats försvarsmakt då denna fullgör sina officiella uppgifter är inte underkastad denna konvention i den mån som verksamheten regleras av andra folkrättsliga regler.

Artikel 20

1. Varje tvist mellan två eller flera konventionsstater angående tolkningen eller tillämpningen av denna konvention som inte kan lösas genom förhandlingar inom rimlig tid, skall på begäran av någon av dem hänskjutas till skiljedom. Om parterna inom sex månader efter det att begäran om skiljedom framställts inte kan enas om utformningen av skiljedomsförfarandet, kan endera parten hänskjuta tvisten till Interna-

with its domestic law or applicable procedures, communicate the final outcome of the proceedings to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit the information to the other States Parties.

Article 17

The States Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

Article 18

Nothing in this Convention entitles a State Party to undertake in the territory of another State Party the exercise of jurisdiction and performance of functions which are exclusively reserved for the authorities of that other State Party by its domestic law.

Article 19

1. Nothing in this Convention shall affect other rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, in particular the purposes and principles of the Charter of the United Nations and international humanitarian law.

2. The activities of armed forces during an armed conflict, as those terms are understood under international humanitarian law, which are governed by that law, are not governed by this Convention, and the activities undertaken by military forces of a State in the exercise of their official duties, inasmuch as they are governed by other rules of international law, are not governed by this Convention.

Article 20

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If, within six months from the date of the request for arbitration, the parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those parties may refer the

tionella domstolen genom ansökan i enlighet med domstolens stadga.

2. Varje stat får vid undertecknande, ratifikation, godtagande eller godkännande av denna konvention eller vid anslutning till den förklara att den inte anser sig vara bunden av punkt 1. De övriga konventionsstaterna blir inte bundna av punkt 1 gentemot en konventionsstat som har gjort ett sådant förbehåll.

3. En stat som har gjort ett förbehåll enligt punkt 2 får när som helst återta förbehållet genom en underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 21

1. Denna konvention skall stå öppen för undertecknande av alla stater från och med den 12 januari 1998 till och med den 31 december 1999 i Förenta Nationernas högkvarter i New York.

2. Denna konvention skall ratificeras, godtas eller godkännas. Ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumenten skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

3. Denna konvention skall stå öppen för anslutning av alla stater. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 22

1. Denna konvention träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då det tjugoundra ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet deponerades hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. För varje stat som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till konventionen efter det att det tjugoundra ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet har deponerats träder konventionen i kraft den trettionde dagen efter den dag då staten i fråga deponerade sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

Artikel 23

1. En konventionsstat får säga upp denna

dispute to the International Court of Justice, by application, in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may at the time of signature, ratification, acceptance or approval of this Convention or accession thereto declare that it does not consider itself bound by paragraph 1. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 with respect to any State Party which has made such a reservation.

3. Any State which has made a reservation in accordance with paragraph 2 may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 21

1. This Convention shall be open for signature by all States from 12 January 1998 until 31 December 1999 at United Nations Headquarters in New York.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Convention shall be open to accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 22

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention after the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 23

1. Any State Party may denounce this

konvention genom skriftlig underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. Uppsägningen träder i kraft ett år efter den dag då Förenta Nationernas generalsekreterare mottog underrättelsen.

Artikel 24

Originalen till denna konvention, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare, som skall överlämna bestyrkta kopior till alla stater.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade av sina regeringar, undertecknat denna konvention som öppnades för undertecknande i New York den 12 januari 1998.

Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect one year following the date on which notification is received by the Secretary-General of the United Nations.

Article 24

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention, opened for signature at New York on 12 January 1998.